

# **FINANCIËEL JAARVERSLAG**

## **2016**



**F**ries  
**S**amenwerkingsverband  
**U**itkeringsgerechtigden

**Leeuwarden**

# FINANCIËEL JAARVERSLAG 2016

Fries Samenwerkingsverband Uitkeringsgerechtigden te Leeuwarden

Dit financieel jaarverslag over 2016 is samengesteld door de penningmeester van het FSU en is met de onderliggende stukken ter beoordeling aan Epema Financiële Dienstverlening en accountantskantoor Verstegen te Dordrecht aangeboden.

## BESTUURSVERKLARING

Het financieel jaarverslag 2016 is door de penningmeester opgemaakt en vastgesteld op woensdag 5 april 2017,  
Het bestuur van FSU heeft de jaarrekening 2016 goedgekeurd in de bestuursvergadering van woensdag 5 april 2017.

Voorzitter De heer J.L.M. Woudt  
Secretaris Mevrouw B. Scheepstra  
Penningmeester De heer J. van den Berg

Inhoud:

<u>Informatie</u>	blz	1	Informatie over FSU
		2	Aangesloten leden
			Toelichting op de algemene zaken
<u>Financiële Positie</u>		3	Financiële positie (vermogensvergelijking)
<u>Jaarrekening</u>		4	Balans Activa
			Balans Passiva
		5	Resultatenrekening
		6	Toelichting op de balans activa
		7	Toelichting op de balans passiva
		8	} Toelichting op de resultatenrekening
		9	
		10	
<u>Overige</u>		11	Verdeling toewijzing overhaed naar product
		12	Productberekening
		13	Budget t.o.v. werkelijkheid / tijdsbesteding
		14	Accountantsverklaring

  
**VAN DER MEER**  
Accountants & Adviseurs

Venekoterweg 44  
Postbus 18  
8430 AA Oosterwold  
Tel. (0516) 82 09 20  
Fax (0516) 82 09 21

## INFORMATIE OVER DE VERENIGING

Fries Samenwerkingsverband Uitkeringsgerechtigden te Leeuwarden

---

### Rechtsvorm:

De vereniging is opgericht op 18 maart 1994.  
Een statutenwijziging heeft plaatsgevonden per 18 april 2002.  
De vereniging is geregistreerd bij de Kamer van Koophandel te Leeuwarden onder nummer 40 00 55 81

### Doel:

De vereniging heeft ten doel het behartigen van belangen van uitkeringsgerechtigden en gehandicapten, alsmede het versterken van hun positie in het stelsel van de sociale zekerheid.

### Anbi

Op 21 oktober 2010 heeft de vereniging een beschikking ontvangen van de Belastingdienst, dat de vereniging per 1 januari 2010 wordt aangemerkt als een Algemeen Nut Beogende Instelling.

### Bestuurders per 31 december 2016

Voorzitter	Dhr. J. L. M. Woudt	, Franeker
Secretaris	Mevr. B. Scheepsma	, Hurdegarijp
Penningmeester	Dhr. J. van den Berg	, Dokkum
	Dhr. D. van der Wal	, Burgum
	Dhr. R. Vogelzang	, Beetsterzwaag
	Dhr. R. van der Kamp	, Drachten
	Dhr. W. Verjans	, Sneek
	Mevr. G. Boonsta Arakelyan	, St. Annaparochie

### Medewerkers

Dhr. N.de Jong	Coördinator
Mevr. C Wierenga	Opbouwwerker
Mevr. S.Mamedchanova	Administratief medewerker

### Vrijwilligers:

Het FSU netwerk wordt gedragen door 350 vrijwilligers



Venekoterweg 44  
Postbus 18  
8430 AA Oosterwolde  
Tel. (0516) 82 09 20  
Fax (0516) 82 09 21

## **FINANCIËEL JAARVERSLAG 2016**

### **Leden per 31 december 2016**

- 1 Vereniging "De Barones" Heerenveen
- 2 Steunpunt Uitkeringsgerechtigden en Gehandicapten Opsterland
- 3 Steunpunt Uitkeringsgerechtigden, gehandicapten en minima Smallingerland
- 4 Steunpunt Uitkeringsgerechtigden Noord Oost Fryslân
- 5 Vereniging Steunpunt Uitkeringsgerechtigden en gehandicapten De Fryske Marren
- 6 Steunpunt Gehandicapten Werk en Inkomen Makkinga
- 7 Steunpunt Uitkeringsgerechtigden en Gehandicapten Súdwest Fryslân
- 8 Steunpunt Uitkeringsgerechtigden en Gehandicapten Noardwest Fryslân
- 9 Stichting Sociaal Steunpunt Ooststellingwerf
- 10 Cliëntenraad Tytsjerksteradiel
- 11 Cliëntenraad Smallingerland
- 12 Adviesraad Sociaal Domein "Noardwest Fryslân"
- 13 Adviesraad Sociaal Domein Ooststellingwerf
- 14 Cliëntenraad Súdwest Fryslân – Littenseradiel
- 15 Cliëntenraad Dantumadiel - Dongeradeel
- 16 FNV afdeling Noardwest Fryslân
- 17 Participatieraad Heerenveen
- 18 Cliëntenplatform Uitkeringsgerechtigden en Minima Opsterland
- 19 WMO Burgerplatform Weststellingwerf
- 20 Adviesraad Sociaal Domein De Fryske Marren

### **TOELICHTING OP DE ALGEMENE ZAKEN**

#### Stelselwijzigingen

De grondslagen van waardering en resultaatbepaling waren voor 2016 gelijk aan die van 2015.

#### **Grondslagen van waardering**

##### Algemeen

De jaarrekening is opgesteld naar de grondslag van de historische kosten.

##### Materiële vaste activa

Op de materiële vaste activa wordt afgeschreven op basis van de geschatte levensduur.

##### Vorderingen, liquide middelen en kortlopende schulden

Deze zijn opgenomen tegen nominale waarden.

##### Grondslagen van resultaatbepaling

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de netto omzet en alle hiermede verbonden, aan het verslagjaar toe te rekenen kosten.

##### Financiële verplichtingen

Er zijn geen verplichtingen aangegaan voor het jaar 2016  
Voor het jaar 2016 is door de Provincie een beschikking afgegeven



Venekoterweg 44  
Postbus 18  
8430 AA Oosterwolde  
Tel. (0516) 82 09 20  
Fax (0516) 82 09 21

**FINANCIËLE POSITIE PER 31 DECEMBER 2016**

**Financiële positie**

De financiële positie per 31 december 2016 met als vergelijking die per 31 december 2015 kan als volgt worden weergegeven:

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
Vlottende activa	€ 25.170	€ 40.293
Af: kortlopende schulden	<u>18.676</u>	<u>33.191</u>
<b>Netto werkkapitaal</b>	<b>€ 6.494</b>	<b>€ 7.102</b>

De financiering hiervan vond plaats met:

<b>Eigen vermogen</b>	<b>€ 6.494</b>	<b>€ 7.102</b>
-----------------------	----------------	----------------

Uit bovenstaande gegevens blijkt dat het netto werkkapitaal in 2016 is toegenomen met € -608

<b>Resultaat</b>	<b>€ 608-</b>	<b>€ 187-</b>
------------------	---------------	---------------

<b>Per saldo meer beschikbaar gekomen</b>	<b>€ 608-</b>	<b>€ 187-</b>
---	---------------	---------------



Venekoterweg 44  
 Postbus 18  
 8430 AA Oosterwolde  
 Tel. (0516) 82 09 20  
 Fax (0516) 82 09 21

**BALANS PER 31 DECEMBER 2016**  
Fries Samenwerkingsverband Uitkeringsgerechtigden te Leeuwarden

**ACTIVA**

	<u>31-12-2016</u>	<u>31-12-2015</u>
<b>VLOTTENDE ACTIVA</b>		
<u>Vorderingen</u>		
Debiteuren	€ 6.575	€ 6.012
Overige vorderingen	136	5.678
	<u>€ 6.711</u>	<u>€ 11.690</u>
<b>Liquide middelen</b>		
Bank	<u>€ 18.459</u>	<u>€ 28.603</u>
	<u>€ 25.170</u>	<u>€ 40.293</u>

**PASSIVA**

	<u>31-12-2016</u>	<u>31-12-2015</u>
<b>EIGEN VERMOGEN</b>		
Algemene reserve	<u>€ 6.494</u>	<u>€ 7.102</u>
<b>KORTLOPENDE SCHULDEN</b>		
Crediteuren	€ 1.571	€ 1.587
Loonheffing	8.281	8.532
Voorziening vakantietoeslag medewerkers	5.937	5.858
Overige schulden	2.887	17.214
	<u>€ 18.676</u>	<u>€ 33.191</u>
	<u>€ 25.170</u>	<u>€ 40.293</u>



Venekoterweg 44  
Postbus 18  
8430 AA Oosterwolde  
Tel. (0516) 82 09 20  
Fax (0516) 82 09 21

## RESULTATENREKENING PER 31 DECEMBER 2016

<b>BATEN</b>		<u>2016</u>	<u>2015</u>
<b>Totaal subsidie &amp; baten</b>	A	<b>€ 242.040</b>	<b>€ 249.574</b>
<b>LASTEN</b>			
Personeelskosten		€ 171.666	€ 184.312
Huisvestingskosten		25.483	24.780
Administratiekosten		16.505	15.977
Algemene kosten		12.027	11.289
Uitvoeringskosten		16.923	13.819
<b>Totaal</b>		<b>€ 242.604</b>	<b>€ 250.177</b>
<b>Rente baten &amp; lasten</b>			
Rente opbrengsten en soortgelijke opbrengsten		€ 136	€ 585
Rente lasten en soortgelijke kosten		180-	169-
		<b>€ 44-</b>	<b>€ 416</b>
<b>Totale Kosten</b>	B	<b>€ 242.648</b>	<b>€ 249.761</b>
<b>Resultaat einde boekjaar</b>	A-B	<b>€ 608-</b>	<b>€ 187-</b>



Venekoterweg 44  
 Postbus 18  
 8430 AA Oosterwolde  
 Tel. (0516) 82 09 20  
 Fax (0516) 82 09 21

**TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2016**  
Fries Samenwerkingsverband Uitkeringsgerechtigden te Leeuwarden

---

**ACTIVA**

	<u>31-12-2016</u>	<u>31-12-2015</u>
<b>Vorderingen</b>		
<u>Debiteuren</u> Voornoemde post is conform de saldijst	<u>€ 6.575</u>	<u>€ 6.012</u>
<b>Overige vorderingen</b>		
Nog te ontvangen subsidie	€ -	€ 5.000
Nog te ontvangen rente spaarrekening	136	585
Overige	-	93
	<u>€ 136</u>	<u>€ 5.678</u>
<b>Liquide middelen</b>		
ABN AMRO                    betaalrekening	€ 3.459	€ 8.603
ABN AMRO                    spaarrekening	15.000	20.000
	<u>€ 18.459</u>	<u>€ 28.603</u>

Banksaldi december conform laatste dagafschrift



Venekoterweg 44  
Postbus 18  
8430 AA Oosterwolde  
Tel. (0516) 82 09 20  
Fax (0516) 82 09 21



**TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2016**  
Fries Samenwerkingsverband Uitkeringsgerechtigden te Leeuwarden

**PASSIVA**

	<u>31-12-2016</u>	<u>31-12-2015</u>
<b><u>Eigenvermogen</u></b>		
Balans per 1 januari	€ 7.102	€ 7.289
Resultaat	608-	187-
<b><u>Algemene reserve</u></b>	<b>€ 6.494</b>	<b>€ 7.102</b>

**Kortlopende schulden en overlopende passiva**

**Crediteuren**

Voornoemde post is conform de saldijst	€ 1.571	€ 1.587
--	---------	---------

**Overlopende Passiva**

Loonheffing	€ 8.281	€ 8.532
Voorziening vakantietoeslag medewerkers	€ 5.937	€ 5.858

**Overige schulden**

Accountantskosten/controlekosten	€ 3.300	€ 3.300
Voorziening PGGM	€ 881-	€ 1.001-
Sociale Alliantie Fryslân	€ 83	€ -
Fonds 21 Jongeren helpen jongeren	€ -	€ 8.345
Gemeente Leeuwarden Jongeren helpen jongeren	€ -	€ 5.845
Voorziening loopbaanbudget	€ 385	725

**TOTAAL KORTLOPENDE SCHULDEN**

<b>€ 18.676</b>	<b>€ 33.191</b>
-----------------	-----------------



Venekoterweg 44  
Postbus 18  
8430 AA Oosterwold  
Tel. (0516) 82 09 20  
Fax (0516) 82 09 21

**TOELICHTING OP DE RESULTATENREKENING OVER 2016**  
Fries Samenwerkingsverband Uitkeringsgerechtigden te Leeuwarden

<b>BATEN</b>	<b>31-12-2016</b>	<b>31-12-2015</b>
Subsidie provincie	€ 184.950	€ 182.667
Subsidie Diaconieën PKN	3.412	3.533
Subsidie Fonds 21	-	20.000
Subsidie Gemeente Leeuwarden	12.500	14.000
Subsidie vooruitontvangen	14.190	14.190-
Bijdrage lunch	990	646
Prijs LCR 'Jongeren helpen Jongeren"	2.500	-
Opbrengst servicekosten	4.440	6.109
Opbrengst verhuur vergaderzaal	2.335	1.410
Subsidie Oranjefonds Jongeren helpen Jongeren	-	325-
Opbrengst van trainingen	14.383	12.945
Sociale lasten UVI	-	6.171
Contributie leden	1.900	2.200
Donatie, Oranje fonds collecte	440	742
Ontvangen uitkering ziektekosten	-	13.666
	<b>€ 242.040</b>	<b>€ 249.574</b>

**LASTEN**

**Personeelskosten**

Salarissen	€ 114.569	€ 124.932
Vakantiegeld+reserveringen vakantiegeld	8.402	8.752
Sociale lasten Uitvoeringsinstelling UVI	11.519	12.593
Bedrijfstak eigen regeling BTER	12.684	13.717
Zvw vergoeding	6.794	8.477
Personeelsverzekering	9.157	7.997
Inleenpersoneel	7.239	6.451
loopbaanbudget	340-	725
Reiskosten belast	-	256-
Reiskosten onbelast	1.000	320
Overige personeelskosten	642	604
<b>TOTALE PERSONEELSKOSTEN</b>	<b>€ 171.666</b>	<b>€ 184.312</b>



Venekoterweg 44  
Postbus 18  
8430 AA Oosterwolde  
Tel. (0516) 82 09 20  
Fax (0516) 82 09 21

**TOELICHTING OP DE RESULTATENREKENING OVER 2016**

Fries Samenwerkingsverband Uitkeringsgerechtigden te Leeuwarden

**Huisvestingskosten**

	<b>2016</b>	<b>2015</b>
Huur	€ 15.870	€ 15.755
Servicekosten	9.304	8.285
Verzekering en belasting	270	731
Onderhoud gebouwen	39	9
<b>TOTALE HUISVESTINGSKOSTEN</b>	<b>€ 25.483</b>	<b>€ 24.780</b>

**Administratiekosten**

Kopieerkosten	€ 3.944	€ 3.807
<b>Af:</b> Doorberekende kopieërkosten	-	24-
Drukwerk en papier	324	1.346
Telefoonkosten	2.205	1.785
Accountantskosten	3.284	3.348
Porti	315	495
Digitaalnetwerk + support Eksa	6.286	5.094
Kantoorbenodigheden	147	126

**TOTALE ADMINISTRATIEKOSTEN****€ 16.505**      **€ 15.977****Algemene kosten**

Lunch vrijwilligers	€ 1.978	€ 1.525
Representatiekosten	113	430
Reis- en verblijfkosten personeel	51	61
Reiskosten/vergoedingen vrijwilligers	5.150	4.874
Onderhoud inventaris	-103	139
Aanschaf kleine inventaris < € 500	209	30
Kantinekosten	1.089	1.295
Abonnementen en contributie	861	584
Diverse verzekeringen	139	137
Diverse algemene kosten	672	795
Seizoensopening	1.404	1.170
Lunch vergaderingen	132	-
Omrin afvalverwerking	332	249

**TOTALE ALGEMENEKOSTEN****€ 12.027**      **€ 11.289**

Venekoterweg 44  
Postbus 18  
8430 AA Oosterwold  
Tel. (0516) 82 09 20  
Fax (0516) 82 09 21

**TOELICHTING OP DE RESULTATENREKENING OVER 2016**  
Fries Samenwerkingsverband Uitkeringsgerechtigden te Leeuwarden

		<u>2016</u>		<u>2015</u>	
<b>Uitvoeringskosten</b>					
<b>Cluster</b>	<b>Project omschrijving</b>	Kosten plaats			
1	Publieksvoorlichting en regionale bijeenkomsten	230	€ 2.164	€	2.037
	Digitale nieuwsbrief en soc.media	240	2.014		1.561
2	Onderst. lok. hulpverlening en belangenwerk	410	4.797		4.003
3	Ondersteuning Participatie	510	2.701		454
4	Sign. structurele knelpunten en toetsing beleid	610	190		478
5	Scholing en training vrijwilligers	710	3.447		3.783
	Jongeren helpen jongeren	440	1.610		1.503
<b>TOTALE UITVOERINGSKOSTEN</b>			<b>€ 16.923</b>		<b>€ 13.819</b>

**Rente baten & lasten**

Rente baten en soortgelijke opbrengsten	€	136	€	585
Rente Lasten en soortgelijke kosten		180-		169-
	<b>€</b>	<b>44-</b>	<b>€</b>	<b>416</b>



Venekoterweg 44  
Postbus 18  
8430 AA Oosterwoldc  
Tel. (0516) 82 09 20  
Fax (0516) 82 09 21

**PRODUCTBEREKENING 2016**  
Fries Samenwerkingsverband Uitkeringsgerechtigden te Leeuwarden

---

Aansluitend op de jaarrekening 2016 is een productberekening opgesteld.

Uitgangspunt voor deze berekening: (zie pagina 13)

1. Uitvoeringskosten zijn per product bekend en toewijsbaar.
2. Personeelskosten zijn via urenregistratie deels direct toewijsbaar aan producten.
3. Niet producten gebonden personeelskosten en de overheadkosten zijn verdeeld op basis van gewerkte uren aan een product en tevens aan de hoogte van de aan het product gebonden budget dit alles in procenten.  
(gebruikte berekeningsfactor) zie voor berekening tijdsbesteding pag. 11

Totaal uitvoeringskosten	€	16.923
Personeelskosten direct aan producten toegewezen	€	77.149
Personeelskosten niet aan producten toegewezen,	€	94.517
Personeelskosten totaal	€	171.666
Overhead	€	54.059
Totaal overhead	€	54.059
<b>Totale kosten</b>	<b>€</b>	<b>242.648</b>



Venekoterweg 44  
Postbus 18  
8430 AA Oosterwold  
Tel. (0516) 82 09 20  
Fax (0516) 82 09 21

**PRODUKTBEREKENING**

Cluster	Omschrijving	kosten plaats	uitvoeringskosten	salaris direct toewijsbaar	loonkosten niet toewijsbaar	overhead	Totaal werkelijke kosten	Totale kosten per cluster
			1	2	3	3		
1	Publiekvoorzichting en regionale bijeenkomsten	230	€ 2.164	€ 8.069	€ 9.645	€ 5.516	€ 25.394	
	Digitale nieuwsbrief en sociale media	240	€ 2.014	€ 3.288	€ 3.555	€ 2.033	€ 10.890	€ 36.284
2	Ondersteuning en coördinatie lokaal belangenwerk	410	€ 4.797	€ 16.900	€ 21.918	€ 12.536	€ 56.151	€ 56.151
3	Ondersteuning Participatie	510	€ 2.701	€ 18.656	€ 22.299	€ 12.754	€ 56.409	€ 56.409
4	Sign. structurele knelpunten en toetsing beleid	610	€ 190	€ 8.886	€ 9.375	€ 5.362	€ 23.813	€ 23.813
5	Scholing en training vrijwilligers	710	€ 3.447	€ 12.869	€ 17.067	€ 9.762	€ 43.145	€ 43.145
	Jongeren helpen jongeren	440	€ 1.610	€ 8.481	€ 10.659	€ 6.096	€ 26.846	€ 26.846
			€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
			€ 16.923	€ 77.149	€ 94.517	€ 54.059	€ 242.648	€ 242.648



Venekoterweg 44  
 Postbus 18  
 8430 AA Oosterwold  
 Tel. (0516) 82 09 20  
 Fax (0516) 82 09 21

**BUDGET 2016**  
Fries Samenwerkingsverband Uitkeringsgerechtigden te Leeuwarden

	Budget	Totale uitvoeringskst	% Budget
Publieksvoorlichting en regionale bijeenkomsten	€ 20.000	€ 25.394	9,45
Digitale nieuwsbrief en sociale media	6.000	€ 10.890	2,84
Ondersteuning, coördinatie lok. belangenwerk	50.000	€ 56.151	23,63
Ondersteuning Participatie	50.000	€ 56.409	23,63
Signalering structurele knelpnt en toetsing beleid	15.000	€ 23.813	7,09
Scholing en training vrijwilligers	43.950	€ 43.145	20,77
Jongeren helpen Jongeren	26.690	€ 26.846	12,61
	<b>€ 211.640</b>	<b>€ 242.648</b>	100%

<b>Producten Provincie</b>	Totaal bestede uren	percentage van totaal best.uren	% van Budget	Rekenfactor
Publieksvoorlichting en regionale bijeenkomsten	367	10,96	9,45	10,20
Digitale nieuwsbrief en sociale media	157	4,69	2,84	3,76
Ondersteuning, coördinatie lok. belangenwerk	762	22,75	23,63	23,19
Ondersteuning Participatie	789	23,56	23,63	23,59
Signalering structurele knelpnt en toetsing beleid	427	12,75	7,09	9,92
Scholing en training vrijwilligers	514	15,35	20,77	18,06
Jongeren helpen Jongeren	333	9,94	12,61	11,28
<b>TOTAAL</b>	<b>3349 uren</b>			



Venekoterweg 44  
Postbus 18  
8430 AA Oosterwold  
Tel. (0516) 82 09 20  
Fax (0516) 82 09 21

## CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Vereniging Fries Samenwerkingsverband Uitkeringsgerechtigden  
t.a.v. het bestuur

### A. Verklaring over het financieel jaarverslag 2016

#### Ons oordeel

Wij hebben het financieel jaarverslag 2016 van Vereniging Fries Samenwerkingsverband Uitkeringsgerechtigden te Leeuwarden gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft dit jaarverslag een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Vereniging Fries Samenwerkingsverband Uitkeringsgerechtigden per 31 december 2016 en van het resultaat over 2016 in overeenstemming met in Nederland algemeen aanvaarde grondslagen voor financiële verslaggeving.

Het financieel jaarverslag bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2016;
2. de resultatenrekening over 2016; en
3. de toelichting op de balans en de resultatenrekening

#### De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van het financieel jaarverslag.'

Wij zijn onafhankelijk van Vereniging Fries Samenwerkingsverband Uitkeringsgerechtigden zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

### B. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot het financieel jaarverslag

#### Verantwoordelijkheden van het bestuur voor het financieel jaarverslag

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van het financieel jaarverslag in overeenstemming met in Nederland algemeen aanvaarde grondslagen voor financiële verslaggeving.



In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van het financieel jaarverslag mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

### **Onze verantwoordelijkheden voor de controle van het financieel verslag**

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van dit financieel verslag nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat het financieel jaarverslag afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in het financieel jaarverslag staan;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van het financieel jaarverslag en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of het financieel jaarverslag een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de met governance belaste personen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Groningen, 7 juni 2017

Van der Meer Accountants B.V.  
namens deze,



drs. R. Hooiveld RA